

В целом, средний показатель тенизации экономики среди европейских государств в 2013 г. составил 18,5 % от ВВП. Для сравнения: в 2013 году доля теневой экономики в ВВП Украины составляла 35 %, что почти вдвое превышает среднеевропейский показатель [5].

Подводя итог, отметим, что в современных условиях теневая экономика представляет собой сложное и неоднозначное явление, хотя и носит в большей степени деструктивный характер. Процессу тенизации экономики подвержены все страны, включая ведущие развитые. Однако уровень этого явления среди стран заметно отличается. Однако очевидным остается тот факт, что реальное сокращение теневого сектора может произойти лишь при условии уменьшения затратности и роста эффективности легальной экономики, создания паритетных условий для функционирования различных форм бизнеса.

Список использованных источников:

1. Тiньова економiка : структура та вплив на економiчну динамiку : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.01 / Є.Г. Самойленко ; ДВНЗ «Нац. гiрн. ун-т». – Днiпропетровськ, 2013. – 20 с.
2. Мазур І.І. Дегiнізація економiки як прiоритет економiчної безпеки України / І.І. Мазур // Стратегiчні прiоритети. – 2008. – № 3 (8). – С. 76–83.
3. Ткаченко А.В. Тiньова економiка та її вплив на економiчну систему / А.В. Ткаченко. – Бiзнес-Інформ. – 2012. – № 10. – С. 47–51.
4. Schneider, F. The Shadow Economy in Europe, 2013 / by Friedrich Schneider. – ATKearney-Visa Europe, 2013. – 24 p.
5. Тiньова економiка в Україні : причини та шляхи подолання / Ангела Бочi, Василь Поворозник / проект «Прихованi тригери економiчного зростання в країнах Вишеградської четвірки та в Україні», МЦПД за пiдтримки Вишеградського фонду [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://icps.com.ua/assets/uploads/files/t_novaeko_nom_kaukra_ni.pdf.

Проданова І.І.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії економіки та управління;*

Штифурак Х.М.

*студент, бакалавр з економіки підприємства,
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу*

КОНСАЛТИНГОВИЙ КЛАСТЕР: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Важливою рушійною силою соціально-економічного розвитку вітчизняної економіки є розвиток елементів консалтингової інфраструктури, які надають широкий спектр послуг щодо оптимальної роботи суб'єктів господарювання, раціонального використання трудових, фінансових, матеріальних, інвестиційних, інноваційних тощо ресурсів. Паралельно з цим підтримка кластерних ініціатив є дієвим інструментом стимулювання економічного розвитку депресивних регіонів та їх реструктуризації, а також прискорення інноваційного зростання як у високотехнологічних, так і традиційних секторах економічної діяльності.

Питанням кластерної моделі економіки присвячені роботи як західних (А. Маршал, М. Портер), так і вітчизняних (С. Соколенко, Н. Костенко, Е. Ткаченко, Б. Шелегеда та ін.) науковців і практиків. Дослідження щодо теоретико-практичних аспектів розвитку ринку

консалтингових послуг в Україні проводять багато науковців, зокрема Боброва І. І., Верба В. А., Решетняк Т. І., Чайка І. П. тощо.

Прогресивні виклики сьогодення потребують становлення та розвитку кластерів в рамках консалтингової консолідації його учасників. Тому вважаємо необхідним аналіз підходів і поглядів вітчизняних та зарубіжних учених до визначення сутності консалтингу і кластеру, що дозволить з'ясувати дефініцію поняття «консалтинговий кластер».

Вивчення теоретичних основ консалтингу дозволяє виділити узагальнюючі підходи щодо розкриття змісту цього поняття [1, с. 242]:

1) питання та проблеми консалтингу стосуються його економіки й організації (сутності, моделі, історії, типології видів, характеристики ринку, маркетингової політики, правового та кадрового забезпечення, стратегії тощо), а також загальних питань технології;

2) розкриття суті консалтингу базується першочергово на визначенні специфіки змісту діяльності експертів з надання консалтингових послуг (консультантів);

3) консалтинг виступає як сфера підприємництва в галузі створення інформаційного (інтелектуального) продукту;

4) результатом консалтингу виступають рекомендації (практичні поради) щодо удосконалення діяльності суб'єктів господарювання, що є рушійною силою прогресу;

5) консалтинг містить елемент інновацій, передбачає новаторський підхід до вирішення проблем.

Консалтинг – це комплекс знань, пов'язаних з науковим пошуком, проведенням досліджень, постановкою експериментів з метою розширення наявних та отримання нових знань, перевірки наукових гіпотез, встановлення закономірностей, наукових узагальнень, наукового обґрунтування проектів для успішного розвитку організації [2].

Якщо вивчати другу категорію, то в цілому розрізняють три широких означення кластера, кожне з яких підкреслює основну рису його функціонування [3]:

- регіонально обмежена форма економічної активності всередині споріднених секторів, зазвичай прив'язаних до того чи іншого наукового закладу;

- вертикальні виробничі ланцюги, вузько визначені сектори, в яких суміжні етапи виробничого процесу утворюють ядро кластера (наприклад, ланцюг «постачальник – виробник – збутовик – клієнт»);

- галузі промисловості, визначені на високому рівні агрегації (наприклад «овочевий кластер») або сукупності секторів ще на більш високому рівні агрегації (наприклад, «агропромисловий кластер»).

З точки зору закону, кластер – це галузеве, територіальне та добровільне об'єднання підприємницьких структур, які тісно співпрацюють із науковими (освітніми) установами, громадськими організаціями та органами місцевої влади з метою підвищення конкурентноздатності власної продукції і сприяння економічному розвитку регіону [4].

Також має місце думка, що кластер – це група географічно сусідніх взаємопов'язаних компаній і пов'язаних з ними організацій, які діють у певній сфері та характеризуються спільністю діяльності та взаємодоповнюють одна одну [5].

Досліджуючи праці М. Портера та М. Енрайта, можна виділити певні позитивні результати для учасників кластера: нарощення обсягів виробництва по зниженню собівартості продукції; зменшення питомих витрат підприємства у довгостроковій перспективі; формування додаткових конкурентних переваг.

Також важливим в кластерній моделі розвитку є те, що кластери дозволяють більш гнучко реагувати на зміну умов ведення бізнесу та їхній розвиток неможливий без дотримання концепції 5-і (ініціатива, інновації, інформація, інтеграція, інтерес) [6].

Отже, враховуючи все вище сказане, спробуємо сформулювати власну авторську позицію щодо суті консалтингового кластеру – *це об'єднані за відповідними ознаками*

(територіальними, галузевими) групи взаємопов'язаних суб'єктів господарювання з метою надання консультаційних послуг, підвищення їх конкурентоспроможності та консолідації зусиль у вирішенні проблемних питань організаційно-економічного та виробничо-технологічного характеру при дотриманні концепції 5-і (ініціатива, інновації, інформація, інтеграція, інтерес) та отриманні ефектів масштабу, поширення й синергії.

Формування та розвиток консалтингових кластерів допомагатиме планомірному співробітництву між його учасниками в сфері надання консультацій з різних питань, поліпшенню якості управління; сприятиме росту ділової активності підприємницьких структур, підвищенню ефективності їх діяльності, покращенню інвестиційного клімату; відкриватиме нові можливості для підвищення конкурентоздатності та розвитку місцевого бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Проданова І.І. Становлення та формування ринку консалтингових послуг у регіоні / Проданова І.І., Бережницька У.Б. // Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. – Вип. 22.6. – С. 241–249.
2. Консалтинг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Консалтинг>.
3. Гринчак О.В. Роль економічних кластерів у підвищенні конкурентоспроможності підприємств АПК / О.В. Гринчак, О.Х. Давлетханова, Г.О. Коваленко.
4. Проект Закону України “Про Загальнодержавну програму розвитку малого і середнього підприємництва на 2014–2024 роки” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dkrp.gov.ua/info/2232>.
5. Портер М. Конкуренція / М. Портер // – М. : Вільямс, 2003. – 214 с.
6. Мартиняк І.О. Роль інфраструктури підтримки малого підприємництва в системі кластерних утворень / І.О. Мартиняк // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pdaa.edu.ua/np/pdf2/4.pdf>.

Самойлович Д.О.

аспірант,

Київський національний економічний університет

імені Вадима Гетьмана

СУПЕРЕЧНОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

За 23 роки постсоціалістичних трансформацій, в Україні відбувалися процеси деіндустріалізації, значно збільшувався імпорт товарів та послуг, тому, сьогодні, як ніколи актуальне питання інноваційного розвитку. З міжнародного досвіду економічно розвинутих країн, ми маємо змогу оцінити моделі інноваційного розвитку і власне нашу спроможність розвиватися цим шляхом. Ті країни, які обрали інноваційну модель економічного розвитку, вже перші ефекти покращення добробуту, на сам перед, власного населення. Нажаль, сьогодні, Україна немає об'єктивних передумов для реалізації інноваційного потенціалу.

Чимало економічних сфер та галузей були і залишаються відсталими, що говорить про неможливість інноваційного стрибку в економічному розвитку. Тому, актуальність цієї роботи полягає у висвітленні проблем та суперечностей, які виникають в середині держави, з приводу можливості або неможливості реалізації державної інноваційної політики.

Відсутність фундаментальних розробок та прикладних досліджень реалізації інноваційного потенціалу значною мірою ускладнює розробку практичних